

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Čuvajte Jugoslaviju!

Izlazi svake subote ◀ Godišnja pretplata 50 din ◀ Uredništvo i uprava Prestolonaslednikov trg 34 ◀ Telefon uredništva 30-866 i 26-516, uprave 30-866 ◀ Račun Poštanske štedionice br. 57.686
◀ Oglasi po ceniku ◀ Rukopisi se ne vraćaju ◀

Beograd, 19 juni 1937

God. VIII ◀ Broj 19

Pevodom sleta Sokolske župe Beograd

Nekoliko momenata su od posebne važnosti koji čine da ovogodišnji slet Sokolske župe Beograd premašuje granice i značaj jednog običnog župskog sleta. Ipak dva momenta u tome najvažnija, naime, osvećenje župske zastave i dolazak na ovaj slet braće bugarskih junaka.

Razvijanje župske zastave je jedan veoma krupan događaj za beogradsku župu. On je u toliko veći i značajniji što je ta zastava dar Nj. Vel. Kralja Petra II, starešine Sokola. Osvećenje i razvijanje zastave pružiće Sokolima priliku da i ovoga puta izraze svu svoju ljubav prema našem mladom Kralju i Njegovom Domu. Ali pored osvećenja župske zastave, dara Nj. Vel. Kralja Petra II, šesti slet beogradske župe ima i jedan drugi veliki značaj, naime, što će na njemu po prvi put u istoriji prestoničke župe uzeti učešća u većem broju i braća bugarski Junaci iz Sofije, koji dolaze da vrte posetu beogradskoj župi i da još jednom zajedno sa svojom sokolskom braćom manifestuju jedinstvo misli i osećaja.

Samo ta dva momenta dovoljna su pa da ovogodišnji slet beogradske župe prevaziđe po svom značaju sve ranije njene sletove i da bude zapisan krupnim slovima ne samo u istoriji prestoničke župe, već i celokupnog jugoslovenskog Sokolstva.

Pakt prijateljstva, koji je nedavno potpisan u Beogradu između Bugarske i Jugoslavije, stvorio je atmosferu prijateljske saradnje između naših dveju zemalja. Taj pakt je sankcionisao misao koju su naša dva bratska naroda, pored svih teških iskušenja u prošlosti, decenijama uporno gajili u dubini svoje duše i koja je lebdela na usnama mnogih koji padoše u krvavim borbama na bojnim poljima.

Zaključenim paktom učinjen je kraj ovom krvavom trvenju između naša dva naroda. Njime je svečano izražena želja da se pođe novim putem, putem iskrene i bratske saradnje.

Predavši zaboravu sve naše nespornosti i trvenja u prošlosti, naša dva naroda žele u buduću da žive u miru i bratskoj slozi. Jugoslovenski Sokoli zajedno s braćom bugarskim Junacima prvi su prihvatili i radosno pozdravili ideju zbliženja i buduće bratske saradnje. I oni će ostati verni sve do kraja dok ta ideja ne postane delo.

Dolazak braće bugarskih Junaka iz Sofije u Beograd za nas je dvostruko značajan događaj. Oni dolaze da vrte posetu beogradskoj župi, koju im je ona učinila pre tri meseca. Ali oni dolaze i da potvrde zavet, koji su dali jedni drugima prilikom njihovog bratimljenja u Sofiji. Beogradski Sokoli su se tada zavetovali, da će umesto mržnje i osвете negovati ljubav i prijateljstvo, a mesto razdora bratsku saradnju. Ovaj zavet Sokoli će i sada ponoviti i ponavljajući sve dotle dok se ne uklone i poslednji tragovi nespornosti među nama i dok jedna ista misao, ista ideja bratstva ne zavlađa od plavoga Jadrana do Crnoga Mora.

Neka se ove naše uzajamne posete pretvore u hadžiluk našem večnom prijateljstvu i večnom miru, koji otsada treba da vlada među nama, i neka budu vidno oličenje našeg istinskog bratstva i iskrenih zajedničkih bratskih težnja.

Pretstavnici Saveza SKJ kod predsednika vlade g. dra Milana Stojadinovića

Predsednik Ministarskog Saveta i ministar inostranih poslova g. dr. Milan Stojadinović primio je u utorak dne 15 o. m. u svome kabinetu u predsedništvu Ministarskog saveta pretstavnike Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije: zamenika saveznog starešine brata Milivoja Smiljanića, saveznog sekretara brata d-ra Mihaila Gradojevića i članove savezne uprave brata Stajica i brata Vojislava Todorovića.

Pretstavnici Saveza SKJ izložili su predsedniku vlade g. d-ru Stojadinoviću izvesne događaje, koji su se poslednjih dana odigrali na teritoriji Sokolskih župa Maribor, Celje i Ljubljana.

Pretsednik vlade g. dr. Stojadinović pažljivo je saslušao ova izlaganja i obećao, da će se Sokolstvu dati puna zakonska zaštita.

Zlonamerna paljevina sokolskog glazbenog paviljona u Ljubljani

Između 12 i 13 o. m. oko 1 sata u noći zlonamerno je zapaljen u Ljubljani na letnjem vežbalištu Ljubljanskog Sokola u Tivoliju glazbeni paviljon, koji je potpuno izgoreo.

Ova zlonamerna paljevina izazvala je u celokupnom jugoslovenskom Sokolstvu opravdano uzbuđenje.

Pored istrage koja se vodi od strane nadležnih vlasti o ovome zločinu, uprava Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije obratila se je i sama najmerodavnijim faktorima za punu zakonsku zaštitu sokolskog rada i sokolske imovine.

Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije.

Godišnja skupština Saveza SKJ

Na sednici izvršnog odbora Saveza S.K.J., održanoj dne 12 o. m., na kojoj su pored ostalog bili podnešeni izveštaji svih saveznih funkcionera za saveznu godišnju skupštinu, zaključeno je da se godišnja savezna skupština održi dne 18 jula.

Pre same skupštine održaće se dne 16 jula plenarna sednica savezne uprave, a sutradan, 17 jula, skupštinska pretkonferencija.

Tih dana uoči same skupštine održaće se i zbor župskih načelnika i načelnica te zbor župskih prosvetara.

Naredna sednica saveznog izvršnog odbora održaće se dne 29 o. m. u Skoplju.

Ne dopustimo u buduću da budemo ma čije oruđe. Na Balkanu ima dovoljno mesta za oba bratska naroda i dovoljno sunca i vazduha za sve nas. Krajnje je vreme da oba naša bratska naroda budu zaista kovači svoje sreće i da u zajednici i slozi iskuju zajedničku sreću za sebe.

Dolazak braće bugarskih Junaka na slet Sokolske župe Beograd posvedočiće još jednom želju za uzajamnom saradnjom na izgradnji zajedničke lepše budućnosti, a čiji preteče imaju da budu Junaci i Sokoli. U to ime naše Sokolstvo srdačno upućuje bratsku dobrodošlicu braći bugarskim Junacima na slet beogradske župe.

Zdravejte! Zdravo!

† Brat Momčilo Evg. Branovački član uprave Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije

U nedelju dne 13 o. m. u zoru preminuo je nenadano u Beogradu brat Momčilo Evg. Branovački, član uprave Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije i savezni blagajnik, šef odeljenja Državne hipotekarne banke.

Brat Branovački bio se podvrgao jednoj operaciji, koja je i uspela, i on se zatim nalazio na putu potpunog ozdravljenja. Iznemada pak, kada se tome nije niko nadao, bratu Branovačkom je pozlilo i on je u nedelju u zoru, u 2 i po časa, izdahnuo svoju plemenitu sokolsku dušu.

Smrt brata Momčila Branovačkog znači osetljiv gubitak za celo naše jugoslovensko Sokolstvo kao i posebice za upravu i izvršni odbor Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, u kome je pokojni brat Branovački dugo godina vršio vidnu i odgovornu sokolsku funkciju. Noseći u svojoj ličnosti udružene osobine savršene skromnosti, mirnog i tihog istupanja, savesnosti i pedantnosti u radu, pokojni brat Momčilo Branovački, više možda nego mnogi drugi, mogao je da ima umirenu sokolsku savest, da je ostao u punoj meri veran sokolskom geslu: Ni koristi ni slave!

Tih, miran i povučen, vanredno prijazan i pažljiv prema svakome, a ipak duboko i kritički zainteresovan za postupke pojedinaca i za vrednost tih postupaka prema interesima zajednice naročito prema interesima Sokolstva, pok. brat Branovački taložio je u sebi svoje poglede, shvatanja i sudove. I u koliko su se ovi pogledi odnosili na Sokolstvo, a i na opšte moralne prilike u našoj društvenoj sredini, oni su se uvek pokazivali kao objektivni i ispravni, ispunjeni ozbiljnim i treznim posmatranjem. Takav je uvek bio pokojni brat Momčilo Branovački. Ove osobine udružile su se sa radnim osobinama čoveka, koji svoj rad ne daje samo na mahove, u momentima podignutog raspoloženja, već stalno i istrajno. Sve ove osobine činile su osnovu psihološke ličnosti brata Momčila Branovačkog i te pozitivne osobine on je u punoj meri priložio iskreno i bratski našoj sokolskoj organizaciji.

U dugom dobrovoljnom radu na Sokolstvu, pokojni brat Momčilo Brano-

vački ulagao je primeran trud i sve svoje osećanje ljubavi prema Sokolstvu i sokolskoj misli. Svoj rad u Sokolstvu pokojni brat Branovački davao je najpre kao istrajan vežbač, a zatim kao član vodstva i sokolski funkcioner, bilo kao član uprave, tajnik i blagajnik Sokolskog društva Beograd Matice i Sokolske župe Beograd, kao revizor i član suda časti, kao blagajnik i duša pokreta za podizanje Sokolskog doma Beograd-Matice i najzad kao član uprave i izvršnog odbora Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije. Radeći sistematski, dugo i bez prekida, pokojni brat Branovački znao je da oseti i u oči glavne momente za koje treba uložiti naročiti trud i sve rezerve energije. I kada su nastupali takvi važni momenti, tihi i mirni brat Branovački razvijao je svoju akciju svom dubinom svoje volje i u takvim momentima bio je ne samo aktivan sokolski radnik, već je postajao i pokretač i borbeni vođa akcije. Duboko iskreni i predani sokolski rad, koji je predstavljao sastavni deo života pokojnog brata Branovačkog, korisno je poslužio ne samo beogradskom već i celokupnom našem Sokolstvu.

I zato celokupno naše Sokolstvo s najdubljim pijetom klanja se pred svežim grobom svog odličnog brata, koga će zadržati u svetloj i večnoj uspomeni.

Neka je hvala i večna slava pok. bratu Momčilu Branovačkom!

Brat Momčilo Branovački umro je u naponu svoje snage i svoje aktivnosti, u 46 godini života. Rođen 1892 u Beogradu, u staroj i uglednoj beogradskoj porodici, od oca sanitetskog pukovnika pok. dr. Evgenija i nedavno preminule majke Julije, kćeri pok. ministra Nikole Hristića, brat Momčilo Branovački nakon svršenog školovanja posvetio se bankarskoj struci, u kojoj je poslednjih godina bio šef odeljenja Državne hipotekarne banke. U sokolske redove pokojni brat Branovački stupio je već u svojim najranijim godinama, u redove „Dušana Silnog“, i to u doba kada se je Austro-Ugarska spremala na aneksiju Bosne i Hercegovine. U to doba vežbao je u maloj i tada jednoj sokolani u Beogradu, u Bosanskoj ulici u kojoj se okupljala brojna omladina, naročito srednjoškolska, nošena poletnim kulturnim i nacionalnim težnjama. Nakon spajanja Dušana Silnog sa Sokolom i pokojni brat Branovački postao je član nove sokolske organizacije, ostajući joj veran sve do svoje prerane smrti. Pored mnogih sokolskih funkcija, koje je uvek najpre-danije i najsavesnije vršio u svome društvu kao i u župi, brat Branovački je godine 1930, po osnivanju Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, bio biran za člana savezne uprave i izvršnog odbora, vršeći dužnost saveznog blagajnika. U tim funkcijama našeg vrhovnog sokolskog vodstva ostao je brat Branovački sve do konca svoga života iskreno voljen i poštovan od sve braće i sestara.

Za svoj savesni, plodni i zaslužni rad, kako u svojoj zvaničnoj dužnosti takor i u našem Sokolstvu, pokojni brat Momčilo bio je odlikovan i vidnim priznanjem, i to ordenom Sv. Save i Belog Orla.

Naraštajsko-dečji dan V pokrajinskog sleta u Skoplju dne 13 o. m.

U okviru velikog nacionalnog slavlja našega Juga — proslave 25 godišnjice oslobođenja Južne Srbije — sa naraštajsko dečjim danima otpočele su svečanosti V pokrajinskog sleta Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije u Dušanovoj prestonici — u carskom Skoplju.

Dolazak naraštaja i dece

Učesnici sleta stizali su u Skoplje još u toku petka i subote 11 i 12 o. m., tako da je grad primio naročito živ izgled. Najveće grupe stizale su u subotu naveče, a deca iz bliže okoline i u nedelju rano ujutro. Stanbeni otek postarao se je za nastanbu naraštaja i dece, da je sve bilo smešteno i samo čekalo da svane nedelja, dan slavlja naše sokolske uzdanice.

U subotu naveče u 20 časova održana je u Sokolskom domu društva Skoplje-Matica sednica zbora društvenih načelnika i načelnica, na kojoj je načelnik župe, brat Aleksa Jovanović, posle pozdrava podelio rad za sutrašnje pokuse, povorku i javan čas. U ime načelnikstva Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije prisutne je pozdravio brat Franjo Zic, član stručnog odbora Saveza, pozivajući svu braću i sestre na savesno vršenje dužnosti, poželevši svima uspeh u radu.

U nedelju dne 13 juna već rano ujutro hitali su naraštajci i deca u sokolskom kroju i divnim narodnim nošnjama ka sletištu. Tačno u zakazano vreme, u 5 časova, otpočeli su pokusi dece po grupama, a naraštaja po župama. Članovi stručnog odbora Saveza, braća: Zic, Pavić, Spornjak i Sedlaček, kao i članice, sestre Poljšak i Pavić, pregledali su vežbe naraštaja i konstatovali, da su iste dobro uvežbane. U 6.15 časova otpočeli su pokusi dece u sokolskom kroju, dece četa u narodnoj nošnji, posebnih tačaka naraštaja i vežbi muškog i ženskog naraštaja. Ovde se ukazao veliki nedostatak megafona, tako da je bilo teško održavati vezu između načelnika i glazbe.

Svečana povorka

U 9.30 časova otpočelo je svrstavanje za povorku. Na čelu povorke bila je sokolska naraštajska konjica (9), zatim glazba Sokolskog društva Skoplje, zastava Sokolske župe i zastava Sokolskog društva Skoplje, načelnik i načelnica župe, članovi stručnog odbora Saveza i stručnog odbora župe, sletski odbor (30), dve naraštajske zastave, muški naraštaj (208), vojna glazba, dve naraštajske zastave, ženski naraštaj (192), muška deca društava (632), ženska deca društava (728), železničarska glazba, jedna dečja zastava, muška deca sokolskih četa (312) i ženska deca sokolskih četa (164). Ukupno u povorci bilo je 2.369 učesnika.

Prolazeći kroz grad povorka je bila mestimično srdačno pozdravljena, dok grad sam baš nije bio naročito okićen. Tek pred trgom Kralja Petra okupljeno građanstvo počelo je da se oduševljava, i naročito da pozdravlja sokolsku decu sa sela u narodnoj nošnji, tako da je završetak povorke bio impozantan i lep i oduševljeno pozdravljen. Ispred Oficirskog doma povorka se svrstala u zbor. Na balkonu doma bili su već okupljeni brojni predstavnici civilnih, vojnih i crkvenih vlasti te sletski odbor. Sokolsku omladinu pozdravio je tada predsednik sletskog odbora brat Velja Popović, starešina župe Skoplje, sledećim govorom:

— Mili naši Sokoli, draga omladino, pomisao da ćete jednoga dana i vi biti odrasli ljudi, da ćete iz vaših redova dati veliki broj vaspitača, veliki broj državnika, vojskovođa i drugih velikih ličnosti — ta pomisao raduje nas i veseli, jer smo duboko uvereni da će ceo taj kadar ljudi biti na visini svoga poziva i da će toplim srcem, čistim mislima, trezvenom voljom i žarkom ljubavlju prigriliti svoj narod, voleti ga i neumorno raditi na njegovom prosvetivanju, sreći i blagostanju.

Danas, kada su vaše purpurne košulje ispunile sve ulice lepog i naprednog Skoplja, kada ste došli u carski grad da pokažete svoju mladićsku snagu, svoje malo ali toplo i puno života srce, kada ste doleteli iz svih krajeva naše otadžbine da pokažete ko-

liko volite svoje Sokolstvo, ne zaboravite da je, pre 25 godina, to slavno carsko Skoplje, bilo u ropstvu, da je tuđin po njemu šetao, da je tuđin bio gospodar našeg življa i svih svetinja naših mnogih slavni vladara. Ali, naši heroji, Sokoli i junaci pre 25 godina zbacili su junački poniženje i sramotu, odaynala tuđinca sa naših svetinja i vratili nam slobodu, sjaj i slavu izgubljenu pre toliko vekova. Carsko Dušanovo Skoplje sada je slobodno. Ono je napredno i veliko, ono je lep i veselo, jer se u njemu naša pesma čuje, našim se jezikom govori, naš učitelj decu uči, naš vojnik stražu čuva.

Tim herojima koji sa pesmom i puškom ostvarili najveći i najlepši san naše nacije, ali koji za tu slavu svoje živote dadoše, neka je slava i hvala! (Burni uzvici: Slava im!) Kao gorostase u toj epopeji vidimo i dva naša najveća čoveka od kada Srbin za sebe zna, a to su neumrlji, sedi, legendarni Kralj Petar I Oslobođilac i Njegov Sin, vojnik i državnik, neumrlji Kralj Aleksandar I Ujedinitelj. Kliknimo još jednom: Živeo naš mladi Kralj Nj. Vel. Petar II! Živeo naš zaštitnik Nj. Kr. Vis. Knez Namesnik Pavle! Živeo Dom Karađorđević! Živela Jugoslavija! Živeli Sokoli! Zdravo! —

Na kraju govora otvirane su državna i sokolska himna, nakon kojih je nastalo burno i oduševljeno klicanje Nj. Vel. Kralju, Kraljevskom domu i Sokolstvu.

Zatim na dani znak trube naraštaj i deca razili su se u pravcu svojih nastanba da se odmore i sprema za popodnevni javni čas.

Javna vežba

Već oko 13 časova nebo se natmuriло pretkazivajući kišu. I zaista oko 14 časova počela je da pada velika kiša, koja je trajala čitav sat i po, što je prouzrokovalo da je javna vežba bila veoma slabo posjećena.

Disciplinovana sokolska omladina i pak bila je u zakazano vreme sva na sabiralištu i čekala na znak kada će da nastupi. Tribine na sletištu međutim bile su skoro prazne, tako da je početak javne vežbe usledio pola sata kasnije nego što je bilo predviđeno.

Na tribinama nalazili su se već pre početka javne vežbe: komandant armije general g. Ječmenić, komandant konjičke divizije general g. Jeftović, vladika g. Josif, predsed. opštine grada Skoplja, g. Jovanović, načelnik Kr. banske uprave g. Čemerikić, češkoslovački konzul g. dr. Mahač, turski konzul g. Šefkija Ardagan, rumunski g. Kurtović, upravnik grada g. Bošković i drugi brojni pretstavnici, a u ime uprave Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije savezni načelnik brat dr. Alfred Pihler te sletski odbor na čelu sa predsednikom bratom Veljom Popovićem, starešinom župe Skoplje.

Uz zvuke sokolskih koračnica najpre su nastupili na sletištu, prekriveno zelenom travicom poput sága, sokolska deca, vesela i razdragana. Ono malo gledalaca što se bilo iskupilo toplo je pozdravilo naše najmanje sokolske pripadnike.

Vežbe muške i ženske dece (1.326) izvedene su dobro s neznatnim greškama u pokrivanju. Posle njih nastupila su deca sokolskih četa (601) u živopisnim narodnim nošnjama. I naši Sokolići sa sela odvežbali su dobro svoje vežbe. Kao treća tačka nastupila su muška i ženska deca iz Skoplja (207) sa telovežbenim igrama. Muška deca nastupila su sa štafetnim igrama i to u obaranju čunjeva, prenosu lopti između kolena i provlačenju kroz noge, s preskocima preko vežbača i obilaženju; ženska deca izvela su narodna kola. Najlepša tačka javne vežbe bili su „Mali Vardarci“, muška i ženska deca čete Dračevo (80). Oni su svojim narodnim nošnjama, s lepim nastupom i rastupom te odličnom izvedbom vežbi i narodnih kola oduševili sve prisutne te su ih gledaoci burno pozdravili. Muška deca iz Skoplja (77) izvela su „Vesele dečije igre“: trku u džakovima, trku natraške, loptanje konjanika, trk preko grede i nošenje jabuke iz lavora i prenošenje piramide od papirnatih velikih kocki. Ova poslednja igra

mnogo se svidela publici. Time je bio završen prvi deo javne vežbe.

U drugom delu nastupio je muški i ženski naraštaj. Muški naraštaj (340) ostrim korakom i lepim nastupom nastupio je na sletištu. Sletске vežbe naraštajci su izveli dobro, ali sa slabim pokrivanjem u drugoj vežbi. Kao sledeća tačka bile su propagandne takmičarske igre i sprave. Pod vodstvom članova stručnog odbora Saveza brata Zd. Pavića nastupile su vrste iz Beograda i Štipa u košarci (10) i iz Beograda u odbojci (12). Igra košarkom, živa, borbena, koja potpuno odgovara uzrastu naraštaja, zainteresovala je sve naraštajce i nadamo se da će ju naraštaj zavoleti i trajno primiti, a što je i bio cilj ove tačke. Vežbe na spravama nisu zadovoljile oko stručnjaka. Muški naraštaj nastupio je sa dve vrste u preskoku preko konja (10) i s jednom vrstom na vratilu (6) i na razboju (6), a ženski naraštaj sa dve vrste na gredi (14) i dve na dvovisinskom razboju. (16).

Isto tako ni tačka prostih grana — lake atletike nije zadovoljila. Muški naraštaj skakao je u daljinu, a ženski u visinu, zatim je bilo trčanje i trčanje s vijačom. Sokolsko društvo Prizren izvelo je sa muškim i ženskim naraštajem (48) u narodnoj nošnji, u obradi Pedia, vežbe uz pesmu i muziku „Pošla mi Milka na vodu“. Bojna takmičenja — ova tačka nije bila ranije spremljena pa stoga i nije postignut željen rezultat. Muški naraštaj imao je nošenje i bacanje bureta, hodanje preko kosih lestvi i preskok kroz razboj; ženski naraštaj skok u daljinu, nošenje lopte i trčanje po gredi. U sledećoj tački nastupio je ženski naraštaj (236) sa sletskim vežbama, koje su naraštajke izvele dobro i na gledaoce uticale bogatstvom i lepotom prelaza. Kao poslednja tačka bile su proste vežbe muškog i ženskog naraštaja (280—236); u drugom delu ova je tačka potpuno zadovoljila, ali je trebala da dođe na početku, jer je na kraju izgubila mnogo od interesa gledalaca. U skladnom ritmu raznovrsnih pokreta sa lepim prelivima i prestrujavanjima učinjen je snažan utisak na publiku.

Akademija u Narodnom pozorištu

U impozantnoj zgradi Narodnog pozorišta „Kralja Aleksandra I“ i uz tople i bratske reči prosvetara župe brata Mirka Jovanovića, otvoreno je naraštajsko veče i akademija. Publike opet bilo je malo, ali u toku akademije napunila se skoro cela kuća decom i naraštajem. Posle govora prva su nastupila ženska deca iz Kumanova (8) i izvela „Mačkice“. Ženska deca iz Veleša (12) vežbala su „Mome odit na vodu“. Muška deca čete Bojane (30) dala su „Jedan čas dečijeg života“ uz pesmu, igru i kola, a što su izvela dobro. Muška deca iz Kumanova vežbala su „Devetku“. Sastav je bio dobro uvežban i izveden, ali je bilo i teških momenata za decu; kolo na kraju moglo je potpuno da izostane. Drugi deo akademije izveo je naraštaj. Ženski naraštaj društva Kumanovo (6) izveo je „Novo pokolenje“ uz recitaciju Alekse Santicu. Naraštaj društva Prizren (24) vežbao je simboličku ritmičku vežbu „Sah“. Ženski naraštaj društva Skoplje-Matica (7) izveo je sastav sestre Dopude „Buđenje cveta“ na opšte zadovoljstvo. Muška deca (9) iz Kumanova vežbala su sastav „Stražari Jadrana“. Zamisao je bila dobra, a izvedba zadovoljavajuća. Muški naraštaj (8) — župska vrsta — izveo je vežbe na razboju. Tu se videlo lepih kombinacija, što je publika oduševljeno i pozdravila. Kao poslednja tačka bio je nastup ženskog naraštaja iz Kumanova (67) sa sastavom „Naše pesme“, naime s vežbama uz pesmu i narodna kola. Cela akademija nije zadovoljila, jer se videlo da su pojedine tačke pripremljene na brzu ruku, a bilo je i takvih koje nisu odgovarale ni mestu ni prilici gde su se izvodile.

U toku ponedeljka 14 o. m. odlazili su gosti i učesnici po grupama svojim kućama. Opet veseli i razdragani prolazili su ulicama drevnog grada Skoplja da pohitaju svojim domovima i radosno ispričaju svima utiske sa ovog njihovog slavlja.

B. S.

Raspored glavnih sletskih dana V pokrajinskog sleta u Skoplju

Subota 26 juna:

- 1) Preko celog dana dolazak i smeštaj Sokola i gostiju.
- 2) U 20 časova sednica župskih načelnika u Sokol. domu Matice.
- 3) U 21.³⁰ čas. zbor društvenih i četnih načelnika po župama.
- 4) U 21.³⁰ bakljada.
- 5) U 22 časa završetak bakljade i povečerja sa terase Oficir. doma.

Nedelja 27 juna:

pre podne:

- 1) Od 5—6 čas. pregled vežbi po župama.
- 2) U 6.¹⁵ čas. generalna proba za javni nastup.
- 3) U 9.³⁰ čas. probe za akademiju u Nar. pozorištu i Sokol. domu.

Po podne:

- 1) Donošenje buktinje sa kumanovskog bojišta — otvaranje sleta.
- 2) Javna vežba na sletištu.
- 3) Istoriska scena: Krunisanje cara Dušana, Kosovska tragedija i Oslobođenje Južne Srbije.

U veče:

Akademije u Nar. pozorištu i Sokolskom domu Matice.

Ponedeljak 28 juna:

pre podne:

U 10 časova svečana povorka.

Po podne:

- 1) Javna vežba na sletištu.
- 2) Istorisko-ritmička scena „Ropstvo i oslobođenje“.

Pažnja pri narudžbi značaka

Sva bratska društva i čete, koji žele učestvovati na V pokrajinskom sletu S.S.K.J. u Skoplju, neka se pri narudžbi značaka pridržavaju sledećeg:

- 1) Značke naručivati tačno onim redom kako je u narudžbenici naznačeno.
 - 2) Troškove pakovanja i poštarine uzeti u obračun bez obzira koja se količina trebuje, i ovaj iznos uplatiti sa novcem na značke.
 - 3) Za svakog učesnika t. j. koliko se trebuje značaka uplatiti po dva dinara za železničku legitimaciju bez koje se ne može putovati.
- Napominje se, da sletski odbor neće ni jednom društvu ni četi poslati značke sve dok nema izveštaja Poštanske štedionice, da je za ove a po napred označenim tačkama uplaćen odgovarajući iznos.

Sletska značka

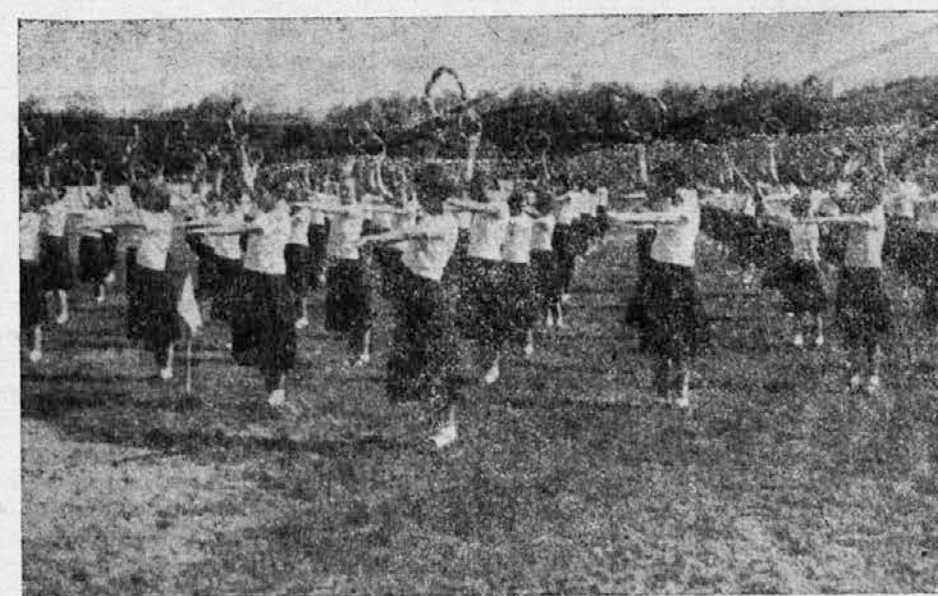
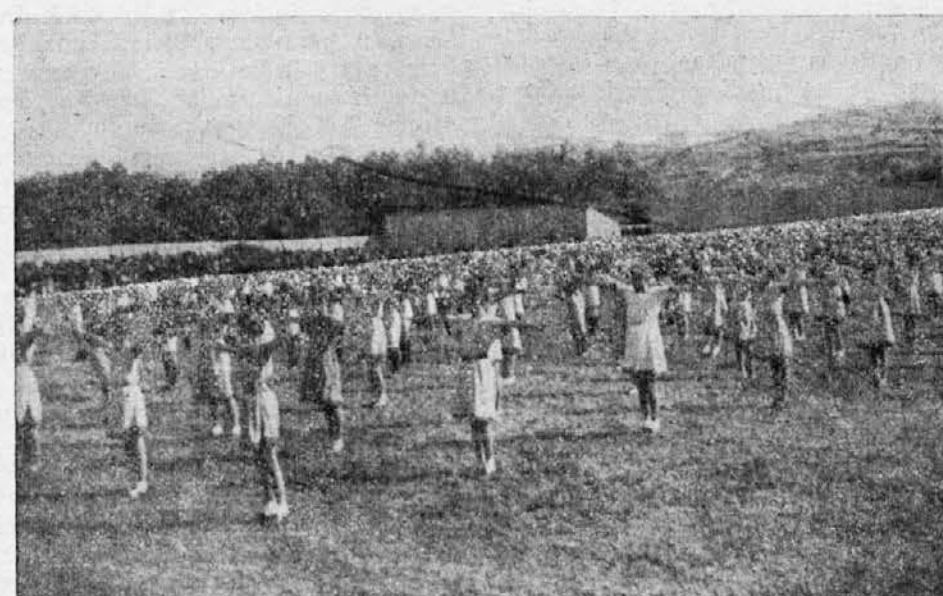
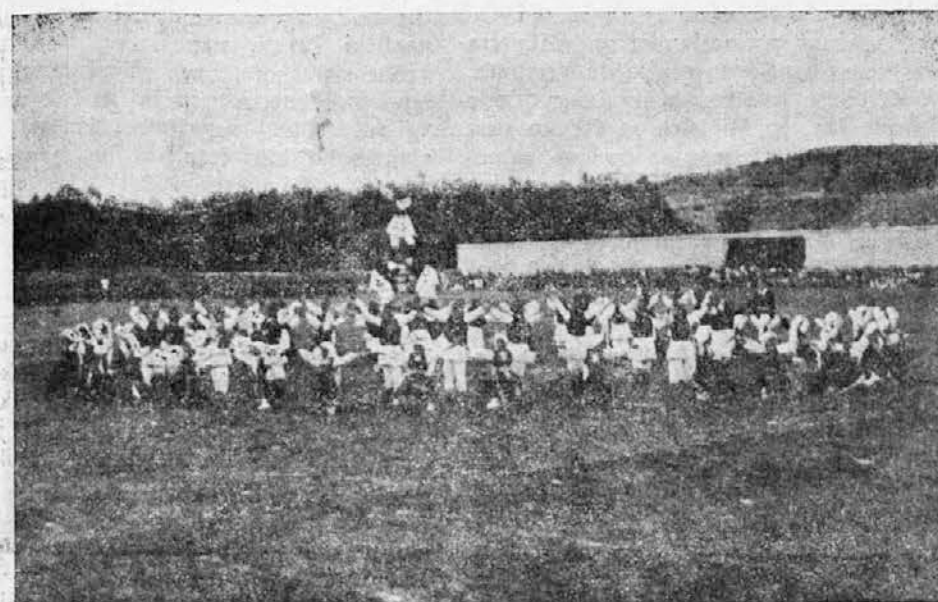
Slet Sokolske župe Maribor održaće se 27 o. m.

Slet Sokolske župe Maribor s proslavom 30-godišnjice Sokolskog društva Maribor-Matice, koji se je imao održati dne 12 i 13 o. m., ali koji je intervencijom vlasti morao da bude odgođen, održaće se u subotu i nedelju dne 26 i 27 o. m.

Bugarske rukotvorine na sokolskoj izložbi u Beogradu

Na sokolskoj izložbi ručnih radova, koja će se održati prilikom župskog sleta u Beogradu, biće izloženi i bugarski vezovi, šajak, platno, raznovrsna grnčarija kao i izrade od drveta i kostreta. Na ovoj izložbi narodnih rukotvorina uzeće učesća i Beogradsko žensko društvo kao i sve beogradske zanatske škole saglasno odobrenju Ministarstva trgovine i industrije.

S NARAŠTAJSKO-DEČJEG DANA V POKRAJINSKOG SLETA U SKOPLJU DNE 13 o. m.

X slet Sokolske župe Novi Sad

održan je 13 juna u prisustvu Kraljevskog namesnika g. dra Ive Perovića

Jubilarni, X slet Sokolske župe Novi Sad održan je u Novom Sadu u nedelju 13 juna o. g. Slet je održan na igralištu Muške gimnazije kraj Dunava. Ovo igralište po svom modernom uređenju spada među najljepše ove vrste u Kraljevini. Na njemu je ovoga puta priredena, prvi put od njegove izgradnje, jedna veća sokolska priredba. Za ovu svrhu igralište je pokazalo svu svoju podesnost kako za vežbače tako i za publiku.

Posle prepodnevne probe na igralištu, formirana je sokolska povorka, koja je pošla oko 11 časova pre podne sa vežbališta u pravcu varoši. Sve sokolske jedinice sa muzikama i određom vojske krenule su u uzornom redu uz zvuke sokolskih i nacionalnih marševa. Na čelu povorke bila je sokolska konjica, a zatim, redom zastavnici, članovi, članice i t. d. U povorci su naročito zapažene seoske sokolske čete u živopisnoj narodnoj nošnji, koje su svojom slikovitošću ostavile kod građanstva Novoga Sada vanredno lep utisak. Povorka je oko 11.30 časova stala pred Sokolskim narodnim spomenikom Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja, gde je izvršen pozdrav Sokola.

U prisustvu izaslanika g. Ministra prosvete, inspektora g. Đorđa Vezmara, g. Ministra vojske, generala g. Čede Jovanovića, g. Ministra za fizičko vaspitanje naroda, zastupanog po zameniku Bana g. Rajiću, i ostalih predstavnika vlasti i uglednog građanstva, sa balkona doma pozdravio je prisutne starešine Sokolske župe Novi Sad brat dr. Ignjat Pavlas, koji je u svom govoru izneo smerove Sokola oko postizanja ciljeva obeleženih u planu Petrove petoljetke. U ime Opštine i građanstva Novoga Sada otpozdravio je potpredsednik Gradskog poglavarstva g. dr. Miloš Petrović.

Po podne, na igralištu Muške gimnazije održana je sletska javna vežba. Vežbi su prisustvovali g. dr. Ivo Perović, Kraljevski namesnik, g. Stevan Čirić, predsednik Narodne skupštine, zamenik Bana Dunavske banovine g. Svet. S. Rajić i ostala g. g. izasla-

nici g. g. ministara. Dolazak Kraljevskog namesnika g. d-ra Perovića na sletišta bio je pozdravljen od strane prisutnih burnim klicanjem. Pre početka javne vežbe Kraljevskog namesnika g. d-ra Perovića i ostale ugledne zvanice pozdravio je lepim govorom starešina Sokolskog društva Novi Sad brat dr. Toma Jovanović, koji je kao prvi zamenik starešine župe u ime našeg Sokolstva izrazio zahvalnost za ovu visoku pažnju prema Sokolstvu i izrazio nadu, da će naše Sokolstvo imati u svom nesebičnom radu i u buduću potporu visokih faktora, da bi potpuno izvršilo svoj zadatak za dobro Kralja i otadžbine. Pri pomenu Kraljevog imena muzika je intonirala himnu uz burno klicanje prisutnog naroda: Živeo Kralj!

Potom su održane vežbe prema programu, i to: članovi i članice — proste vežbe; muška i ženska deca — proste vežbe; muška deca iz Starog Bečaja — vežbe s puškom; ženski naraštaj — vežbe s venčicama; — muški naraštaj i članovi — štafeto trčanje (pobednik Subotica); muška i ženska deca — igre; članovi četa — proste vežbe; muški naraštaj — proste vežbe; zatim vežbe na spravama; članice — gimnastički čas i, naposljetku, vojska — vežbe s puškom. Sve vežbe bile su vrlo lepo izvedene, a naročito su bile uspele vežbe muškog naraštaja, članova seoskih sokolskih četa, vežbe na spravama i „Gimnastički čas“ članica. Vojska je, razume se, svojim skladnim, vežbama s puškom pobrala poseban, buran aplauz. Sletska javna vežba bila je u svakom pogledu uspeša.

Uveče, u Sokolskom domu, bila je zabava sa igrankom. Na zabavi pre programa govorio je prosvetar Sokolske župe Novi Sad brat Svetislav Marić, a zatim su izvedene sve tačke zabavnog, vežbačkog i muzičkog programa na opšte zadovoljstvo. U izvođenju programa uzeli su učešća pored članica Sokolskog društva Novi Sad i članovi, članice, odnosno deca iz Sokolskih društava Petrovaradina, Bačkog Petrovca i St. Sivca.

D. N.

Župski slet u Banjoj Luci i osvećenje novog Sokolskog doma

Dne 13 o. m. održan je u Banjoj Luci odlično uspeli župski slet, a ujedno na veoma svečan način osvećen je toga dana i novi Sokolski dom, posvećen blaženopočivšem Kralju Aleksandru I Ujedinitelju.

Ovo veliko sokolsko slavlje u Banjoj Luci održano je u prisustvu izaslanika Nj. V. Kralja, bana g. Bogoljuba Kujundžića, delegata Saveza S.K.J. i delegata više sokolskih župa i mnogobrojnih Sokola. Posle velikog sokolskog sleta, koji je održan u Banjoj Luci 1914 godine, u ovim krajevima nije bilo većeg sokolskog slavlja.

Grad je bio sav svečano iskićen jugoslovenskim zastavama i zelenilom. U oči kao i na sam dan svečanosti doputovalo je u Banja Luku iz bliže okoline kao i iz udaljenijih krajeva nekoliko hiljada Sokola i ostalih učesnika sleta. Pored Sokola i sokolske konjice sletu su učestvovali i mnogobrojne seoske sokolske čete i sokolska omladina.

U nedelju dne 13 o. m. u sedam časova, na stadionu bana g. Bogoljuba Kujundžića, održane su probne vežbe, a u 10 sati krenula je sa stadiona velika sokolska povorka kroz grad i natrag do Sokolskog doma. Na čelu povorke išli su sokolski konjanici, oficiri i tečaci, zatim sokolska muzika župe Šibenik-Zadar, izaslanstvo Saveza, uprava župe Banja Luka, izaslanstvo zagrebačke i beogradske župe, zatim vojna i vatrogasna muzika, Sokolice u narodnim nošnjama, jedna četa ruskih Sokola iz Zagreba, mnogobrojni Sokoli, građani, seljaci i đaci.

Svečanost je otpočela u velikoj sali Sokolskog doma, u prisustvu izaslanika Nj. V. Kralja generala g. Vojislava Kostića, zatim bana g. Bogoljuba Kujundžića, izaslanika Narodne skupštine g. dr. Todor Lazarevića, narod-

nog poslanika grada Banje Luke, izaslanika ministra vojske i mornarice, pukovnika g. Mirka Orgića, mitropolita banjalučkog g. Vasilija, generala g. Milivoja Alimpića, komandanta Vrbaske divizije, zatim izaslanika Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije brata dr. Milivoja Stefanovića, više narodnih poslanika, predstavnika vojnih i civilnih vlasti i raznih društava.

Svečanost je otvorio brat dr. Perenčević, starešina Sokolske župe Banja Luka, koji je, posle pozdrava i oduševljenog govora, zamolio izaslanika Nj. V. Kralja da otvori dom. U najvećoj tišini izaslanik Nj. V. Kralja g. Kostić primio se ove dužnosti. Tom prilikom general g. Kostić je između ostalog rekao:

— U ime Nj. V. Kralja Petra II, otvaram ovaj Sokolski dom, koji je posvećen neumrlom Kralju Ujedinitelju. Neka ovaj dom bude rasadnik velike sokolske misli! U ovom domu plamteće večni oganj nacionalne svesti na slavu Viteškog Kralja Ujedinitelja.

Posle trokратnog „Slava Mu“, sokolska muzika otviralala je državnu himnu.

Posle toga uzeo je reč ban g. Bogoljub Kujundžić, koji je, između ostalog, kazao:

— Braćo i sestre, pozdravljam vas iskrenom domaćinskom dobrodošlicom u srcu Kraljine Petra Mrkonjića čija je prošlost protkana najdivnijim primerima čojstva i junaštva.

Iz te prošlosti, pune stradanja neustrašivog Jugoslovenstva, nikla je jugoslovenska misao, bezkompromisna i večna — da smo jedno. Ne zato što moramo, nego zato što jesmo i što hoćemo i osećamo da smo jedno.

Toj misli služio je naš prvi Soko, kome je ovaj dom posvećen.

Recite svima i svakome, da je jugoslovenska misao jača od istorijskih granica i podvojene prošlosti. — To je ona zavetna misao i Neznanog Avalskog Junaka. Toj misli peva himnu i bratska Bugarska. Bez nje će i dalje naši neprijatelji oštriti zube, a s njom mi ćemo biti snažni, hrabri i čvrsti.

S tom mišlju i idejom ja vas pozdravljam sa sokolskim Zdravo! —

Govor g. bana pozdravljen je dugotrajnim aplauzom i klicanjem.

Potom je, u ime ministra prosvete govorio g. Derviš Tafo, u ime Ruskog sokolskog saveza brat Vjetkin, u ime Narodne skupštine g. Todor Lazarević, u ime Sokolske župe Zagreb

brat Hajmer, u ime Sokolske župe Beograd brat Sava Surutka i konačno, u ime Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije brat dr. Miodrag Stefanović, koji je izneo ideju jugoslovenske sokolske misli.

Sokolska muzika otviralala je zatim državnu himnu i Hej Sloveni.

Posle podne na stadionu je održan odlično uspeli javni čas, na kome je nastupio veliki broj vežbača i vežbačica svih kategorija, članstvo sokolskih četa i vojska.

Navečer priredena je na letnjem vežbalištu kod Sokolskog doma sokolska veselica.

Slet Sokolske župe Petrovgrad

održan je u Vršcu 5 i 6 o. m.

Dne 5 i 6 o. m. održan je u Vršcu XII slet Sokolske župe Petrovgrad, kome su učestvovala sa veoma lepim brojem svoga članstva sviju kategorija skoro sva društva i veliki broj sokolskih četa.

Svoje sokolske goste i grad Vršac i tamošnje Sokolsko društvo dočekali su toplo, srdačno, bratski.

Slet je počeo takmičenjem u lakoj atletici u subotu 5 o. m. pre podne. Najveći deo Sokola, naročito iz severnog i srednjeg Banata, stigli su u Vršac u subotu u 4 časa po podne pod vođstvom župskog starešine brata dr. Miše Matića. Na stanici pridošle Sokole dočekalo je Sokolsko društvo Vršac na čelu sa starešinom bratom Bogdanom Dimitrijevićem. U ime grada i građanstva Vršca goste je pozdravio predsednik opštine dr. Velimir Juga. Dočeku su prisustvovali i komandant konjičkog puka, sreski načelnik i mnogobrojno građanstvo. Na stanici je dočekao braću i brat Miroslav Vojinović, zamenik saveznog načelnika. Nakon dolaska Sokoli su u velikoj povorci, na čelu sa glazbom krenuli u grad, oduševljeno pozdravljeni.

Te večeri održana je u parku prva sokolska akademija, koju su uglavnom izvela Sokolska društva Petrovgrad i Velika Kikinda. Naročito je bio lep nastup muškog podmlatka iz Petrovgrada, koji je odlično izveo vežbu sa puškama. „Devetka“ muškog naraštaja iz Velike Kikinde, koju je spremio prednjak brat Francuski Boško, pokazala je skoro savršenu preciznost izvedbe.

U nedelju pre podne priredena je velika sokolska povorka. Kada je ista stigla pred gradsku kuću, na balkonu dočekali su je predstavnici vlasti i građanstva sa izaslanikom Kralj. vlade, ministrom za fizičko vaspitanje, g. dr. Josipom Rogićem. Kada je starešinstvo župe sa izaslanikom Saveza bratom Smiljanićem došlo na balkon, okupljeno Sokolstvo prvi je pozdravio starešina

župe brat dr. Matić, pozdravivši najpre ministra d-ra Rogića i predstavnike vlasti, a zatim sve prisutne Sokole. Zatim je brat starešina ukratko izložio program Sokolstva, koji je uvek ostao isti, a osniva se na učenju neumrlom Miroslavu Tirša, a koje se svodi na tri osnovna principa: sloboda, bratstvo i jednakost. Biranim rečima naglasio je brat starešina, da za Sokole ostaje uvek van diskusije pitanje jugoslovenskog narodnog jedinstva i demokratska načela jednakosti i bratstva.

Zatim su govorili zamenik starešine Saveza S.K.J. brat Smiljanić, ministar dr. Josip Rogić i predstavnici grada i vlasti.

Nakon povorke priređen je u hotelu „Srbija“ svečani banket za oko 150 uzvanika. Na banketu je nazdravio Nj. Vel. Kralju predsednik gradske opštine g. Juga, izaslaniku Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije starešina župe br. dr. Miša Matić, izaslaniku Bana dunavske banovine starešina Sokolskog društva Vršac brat Bogdan Dimitrijević, izaslaniku g. Ministra vojske i mornarice zamenik župskog starešine, brat Petar Bojanić.

Popodne u 16 časova održan je na sletištu javni čas, na kome je nastupilo oko 2.000 Sokola i Sokolice svih kategorija. Javni čas posetio je veliki broj građanstva.

Među ostalim tačkama naročito se svidela Sokolska četa Izbište, koja je u svojoj lepoj narodnoj nošnji odlično izvela proste vežbe. Također veoma lepo izvedena je i devetka muzičke škole iz Vršca. U pogledu vežbi na spravama treba istaći članove i članice društva Vel. Kikinda. Kao poslednja tačka bio je nastup konjice s oficirima iz Vršca.

Navečer priredena je druga akademija u gradskom parku, na kojoj je nastupilo sa svojim tačkama Sokolsko društvo Vršac. Time je ujedno slet bio završen.

Kulturna i privredna akcija Sokolske župe Mostar

Na poziv Sokolske župe Mostar dne 13 o. m. pre podne održan je u sali Oficirskog doma širi sastanak predstavnika skoro svih kulturnih, prosvetnih, nacionalnih i viteških organizacija iz Mostara, kome su prisustvovali svi članovi uprave Sokolske župe Mostar, komandant Jadranske divizije oblasti general g. Marko Mihajlović, potpredsednik mostarske opštine g. Đorđe Labalo, načelnik sresa mostarskog g. Stajilo i veliki broj građana. Ovaj sastanak sazvan je na predlog Sokolske župe Mostar u cilju polaganja zaveta Sokolskoj Petrovoj petoljetki, koju Sokolska župa Mostar konstruktivnim nacionalnim radom hoće da prenese i na ostale organizacije i ustanove, da bi, s njima u saradnji, najefikasnije sprovela svoj petogodišnji plan napornog i plodonosnog sokolskog nacionalnog posla.

O ideji i cilju Sokolske Petrove petoljetke govorio je starešina Sokolske župe Mostar brat Čeda Milić i članovi uprave župe braća dr. Milan Dokić i Jovan Radulović. Sva trojica govornika istakli su velik značaj ideje sokolske Petrove petoljetke u današnjem vremenu opšte društvene pometenosti i dezorijentacije. Na samrtnu poruku velikog Kralja „Čuvajte Jugoslaviju“ jugoslovensko Sokolstvo, kao najveća narodna i nacionalna organizacija,

hoće da odgovori svojom sokolskom Petrovom petoljetkom, koja predstavlja jednu grandioznu sokolsku i narodnu akciju u cilju nacionalnog prosvetnog, ekonomskog i privrednog podizanja.

Sokolska župa Mostar, koja je svoj petogodišnji plan rada otpočela već pre godinu dana i intenzivno ga razvija, rešila je da zajedno sa svojih 145 seoskih sokolskih četa i 28 sokolskih društava, u preostalom periodu sokolske Petrove petoljetke izvrši velik broj radova. Između ostalih Sokolska župa Mostar ima da izvrši ove radove: da pošumi 32 dvorišta raznih bogomolja, da domaćini zasade u svojim selima 69 „Kraljevih drveti“, da se pošume 634 groblja, da se zasade 34 Petrova gaja, da se podigne 13 raznih spomenika, 15 spomen-ploča, 115 javnih česama i bunara, 77 ulica će se zasadi raznim drvećem, da se načine 92 odmarališta, da se urede 22 narodna dvorišta, da se napravi 406 privatnih čatrna, da se zasade 494 voćnjaka svaki sa najmanje 50 voćaka, da se nabavi 388 preslica za predenje vune, da se nabavi 2.400 košnica koje će se naseliti pčelama, da se uredi 409 dubrišta i da se podigne 828 nužnika, da se u 425 seoskih domova nabave pljuvaonice i otirači za noge, da se podigne 18 voćnih rasadnika, 8 zadružnih hambara, da

se osnuje 38 seoskih zadruga, da se podigne 53 sokolska doma, da se urede 33 letnja sokolska vežbališta i na kraju da se nabave 24 sokolske zastave.

Sokolska župa Mostar smatrala je za potrebno da pozove i ostale narodne i nacionalne organizacije i ustanove da i one, pored Sokola, pristupe sokolskoj Petrovoj petoljetki i da svojim radom i priložima pomognu, svak na svoj način, opšti narodni posao u preostalom periodu petoljetke. Na sastanku su pročitane odluke i saopštenja skoro svih mostarskih društava i ustanova koje su rado prihvatile poziv za saradnju sa Sokolskom župom na ovom dosada jedinstvenom opštem narodnom poslu.

30-godišnjica Sokolskog društva Murter

Dne 27 o. m. Sokolsko društvo Murter proslavilo svoju 30-godišnjicu. Povodom ove proslave biće priređen u Murteru okružni slet, na kome će učestvovati Sokoli i gosti iz Šibenika i iz drugih obližnjih mesta. Slet će početi svečanom sokolskom povorkom, koja će ujutro toga dana proći glavnim ulicama mesta. Pre podne ujedno održaće se i takmičenje svih sokolskih jedinica okružja na društvenom letnjem vežbalištu, a posle podne prirediće se javna vežba, na kojoj će nastupiti sve kategorije.

Osvećenje zastave konjičkog oteka Sokolske župe Beograd

izvršeno je veoma svečano dne 13 o. m. u prisustvu izaslanika Nj. Vel. Kralja

U nedelju dne 13 o. m. u 11 časova pre podne, izvršeno je u prostorijama Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, svečano razvijanje i osvećenje zastave konjičkog oteka Sokolske župe Beograd. Ovu novu sokolsku zastavu, veoma ukusno izradenu u teškoj svili, poklonio je župskom konjičkom oteku brat Aleksandar T. Tadić, direktor Trgovačko-industrijske banke u Beogradu.

Kao izaslanik Nj. V. Kralja svečanosti je prisustvovao g. Vladimir Sondermajer, pukovnik. Nj. Sv. Patrijarh Varnava poslao je svog izaslanika g. Milivoja Petrovića, arhijerejskog namestnika. Narodnu skupštinu na svečanosti predstavljali su g. Mihailo Lukarević i g. Sekula Zečević, narodni poslanici, a Poglavarstvo grada Beograda g. Spasoje Tajsić, većnik. Osim toga svečanosti su prisustvovali mnogi članovi uprave Saveza S.K.J. sa zamenikom starešine bratom inž. Smiljanićem i članovima Sokolske župe Beograd, predstavnici beogradskih sokolskih društava, predstavnik ratnih dobrovoljaca g. Krejčik i mnogi građani. Na počasnoj tribini, među gostima, nalazio se i starešina Sokolske župe Maribor, brat dr. Milan Gorišek i zamenik župskog starešine brat dr. Franjo Šalamun, advokat iz Ptuja. Predstavnici Sokolske župe Maribor došli su u Beograd pošto je njihov župski slet, koji se imao održati u Mariboru također u nedelju dne 13 o. m., morao po naređenju vlasti da se odloži za drugi datum, pa su zato i došli u Beograd te prisustvovali sednici Sokolskog saveza i sokolskim svečanostima u Beogradu. Od strane sveštenstva prisustvovali su i dali blagoslov sokolskoj zastavi pravoslavni prota g. Velimir Marković, starokatolički sveštenik, g. dr. Niko Kalodera i muslimanski vojni imam Komande Beograda g. Husein Talić.

Posle osvećenja zastave i govora prote g. Markovića, darodavac i kum zastave brat Aleksandar Tadić održao je kratak i lep govor, u kome je između ostalog rekao:

— Dajem ovu zastavu Sokolstvu, koje predstavlja simbol snažne nacije i ne-

deljive Jugoslavije, Sokolstvu koje čuva amanet Kralja Mučenika. —

Svoj govor završio je brat Tadić poklicima Nj. V. Kralju Petru II, Kraljevskom Domu, Jugoslaviji i Sokolstvu. Ove poklike prihvatili su svi prisutni, a muzika Kraljeve garde otvicala je državnu himnu.

U ime Sokolske župe Beograd zastavu je prihvatio župski potstarešina, inž. brat S. Matić, koji je sa prigodnim rečima predao zastavu bratu Vojislavu Todoroviću, pročelniku župskog konjičkog oteka. Brat Todorović oduševljenim rečima predao je zastavu zastavniku, zahvaljujući svima prisutnima koji odaju poštovanje Sokolstvu i njegovom radu za dobro Nj. V. Kralja Petra II i Jugoslavije.

Izaslanik Nj. V. Kralja Petra II g. Vlad. Sondermajer, pukovnik, ukucava je u zastavu devet srebrnih klinaca sa izgraviranim imenima Nj. V. Kralja Petra II i svih članova Kraljevskog Doma.

Na kraju je muzika Kraljeve garde otvicala „Hej Sloveni“ i uz ponovne poklike Nj. V. Kralju Petru II, Jugoslaviji i Sokolstvu svečanost je završena.

Kao nastavak prepodnevni svečanosti po podne u 16 časova održana je prva javna vežba konjičkog oteka Sokolske župe Beograd. Ova vežbanja održana su na terenu Jahačkog kluba „Sveti Đorđe“ kod Careve Cuprije.

Pre početka javne vežbe pozdravljena je aklamacijom Sokolska župa Maribor, čiji su se predstavnici nalazili tada u Beogradu. Zatim je konjički otek Sokolske župe Beograd izveo svoj program, koji se sastojao iz sedam tačaka. Prvo je izveden karusel, zatim gimnastičke vežbe na konjima, voltizovanje sa naraštajem i preponske utakmice članova sokolskih društava iz Beograda. Na kraju je izveden karusel u četvoro i sokolska konjica izvela je monogram Nj. V. Kralja Petra II.

Time je završena ova prva javna vežba sokolske konjice, koja je po stručnom mišljenju savršeno izvedena i koja je predstavljala uvod u župski slet.

Naši sokolski veterani

Sa sletom Sokolske župe Novo Mesto, koji je održan dne 5 i 6 o. m., bila je združena i proslava 50-godišnjice Sokolskog društva Novo Mesto. Toj svečanosti učestvovalo je i sedmero braće, koje prikazuje naša slika, a koja su počela redovito vežbati u onda-

šnjem Dolenjskom Sokolu.

Na slici su, spreda s leva na desno: Viljem Tomic (sada star 84 god.), E. L. Gangl (64), Viktor Rorman (78); otraga stoje: Anton Mejač (70), Otmar Skale (75), Ljudevit Mlakar (71) i Ignacij Klinc (78).

Opšti savezni tečaj za članice

Od 15 do 30 maja o. g. održan je u Beogradu, u Sokolskom domu „Matice“, savezni prednjački tečaj za članice. Tečaj, koji je bio na internatskoj osnovi, pohađalo je i završilo 18 sestara, i to iz župa: Beograd 2, Bjelovar 1, Karlovac 2, Ljubljana 2, Mostar 1, Niš 1, Novi Sad 1, Petrovgrad 2, Sarajevo 1, Sušak-Rijeka 2, Užice 1, Vараždin 1, Zagreb 1.

Na tečaju predavalo se praktične časove vežbanja, hazenu, plivanje, proste grane, košarku, sokolsko vaspitanje, dužnosti načelnice te pevanje i narodna kola.

Tečaj je vodila sestra Agata Žic, a predavale su sestre: Milica Šepa, Olga Keđanko, Vera Pavić, Zorka Vojnović i Agata Žic uz pripomoć sestara O. Sedlaček i V. Veljković.

Uspeh tečaja bio je vrlo dobar, a disciplina uzorna. Šest sestara ovim su završile oba dela saveznog tečaja i stekle pravo na svedodžbu o svršenom saveznom tečaju, i to sestre: Danica Živković (ž. Sušak-Rijeka), Marija Kotlarić (Mostar), Darinka Mamula (Karlovac), Ivana Marković (Zagreb), Danica Jovančević i Dušica Radivojević (obe ž. Beograd).

Za vreme tečaja održano je i trodnevno taborenje u okolini Beograda. Na taborenju pokazano je tečajnicama kako treba da se organizuje i provodi jedno sokolsko taborenje i kako se postavljaju šatori. Život u taboru bio je veseo. Pored predavanja priređivali su se svakog dana i izleti. Inače sve potrebno na jednom ovakvom taborenju obavljale su sestre same.

Sa opšteg saveznog tečaja za članice

Izaslanik Nj. Vel. Kralja potp. g. Sondermajer ukucava u zastavu konjičkog oteka župe Beograd spomen-čavlice

U okviru opšteg saveznog tečaja za članice izvedeno je i taborovanje

Veličastna proslava 30-letnice braslovčkega Sokola

Sokolsko društvo Braslovče je proslavilo svoj jubilej z vso svečanostjo in mogočnostjo. Že na predvečer so zaplapolale državne trobojnice v najmočnejši sokolski trdnjavi vse Savinjske doline in oznanile pričetek proslave, ki je bila v dneh 5. in 6. junija.

Slavnostni občni zbor, ki ga je društvo sklicalo v telovadnici, je bil od vseh dosedanjih najmočnejši. Zbor je otvoril starosta društva br. Omladič Pepi s pozdravnim govorom, ter prečital pozdravne brzojavke. Br. Lušin Lojze je v začetku svojega govora pozval vse navzoče k vdanosti in zvestobi prvemu starosti Nj. Vel. kralju Petru II., nadalje prvemu podstarosti br. Ganglmu. Vsklikanje ni ponehalo. V svojem nadaljnjem govoru je orisal borbe braslovčkega Sokola in Sokolstva v splošnem. Zborovalci so ga večkrat prekinili z navdušenim pritjevanjem. Spominjal se je bratov borcev, ki počivajo večen sen. Vsi navzoči so počastili njih spomin. Ob koncu govora je br. govornik izročil br. starosti spominsko listino, ki jo je izdelal br. prosvetar Resner Edvard. V kratkom govoru o ideji, cilju in nalogi Sokola, je spregovoril društveni prosvetar br. Resner Edo. Ob koncu svojega govora se je spominjal prvega Sokola in ustanovitelja Sokolstva dr. Miroslava Tyrša. Vsi navzoči so počastili spomin borca za skupnost Slovanov. Izročene so bile častne diplome vstrajnega dela in zvestobe ustanovnim članom bratom Antonu Plaskanu, Karlu Maršiču, Josipu Omladiču, Viktorju Resnerju in Ferdinandu Ludviku. Članstvo je navdušeno za Sokolstvo zapustilo dvorano v svesi, da je v njih skupnost in prava bratska ljubezen.

V nedeljo od 1/2 8 uri je bilo zbrano vse članstvo pred Sokolskim domom in skupno odkorakalo z dečjim praporom na čelu v cerkev, kjer so prisostvovali maši zadušnici. Maši zadušnici je prisostvovala vsa tekmujoča deca v krogih, ki je po maši odšla na tekmovalje. Ostalo članstvo pa je odšlo na pokopališče, da se pokloni bratom, ki snivajo večen sen. Ob govoru br. Lušina se je orosilo vsako oko, nakar so obšli vse grobove, položili cvetje in prižgali sveče.

Okrožne tekme so se izvršile v najlepšem redu in v vzorni disciplini, kar gre zaslugi požrtvovalnemu in neumornemu sokolskemu delavcu br. Juru Toplaku. Tekmovalo je 16 vrst moške in ženske dece vseh okrožnih društev. Prvo mesto je zasedla moška deca Šoštanj, a ženska deca iz Velenja pa prvo mesto.

Popoldne, po izvršeni izkušnji vseh telovadečih oddelkov, se je formirala povorka od Sokolskoga doma v trg Braslovče. Trg Braslovče še ni doživel tako močnega in veličastnega pohoda sokolskih vrst. Na čelo je korakala godba, a za njo 6 praporov sokolskih edinic iz Sav. doline. Nato so sledila zastopstva Saveza S.K.J. in župe Celje. Po vrstnem redu so korakali člani v krogih, članice, ženski naraščaj, Sokoli v civilu, moška in ženska deca, moški naraščaj in kot zadnji člani v telovadnih krogih. Ves trg je bil poln in povorka navdušeno pozdravljena se je pomikala dalje s petjem pesmi „Hej Sloveni“ in „Pesem Sokolskih Legij“. Skušali so nekoliko motiti veličastni sprevod, toda sila donečih glasov „Zdravo“ je preplavila ves trg, da se je mala kopica umaknila brez uspeha, ob britki prevari, da so navdušenje še povečali v veličastnem in zmagoslavnem pohodu.

Po povratku se je združila vsa povorka na letnem telovadišču. Med dviganjem državne zastave, je godba odigrala državno himno, nakar je bil izvršen pozdrav državi zastavi. Br. Lušin Lojze je prečital vse pozdravne brzojavke in čestitke k jubileju, nadalje je v govoru omenjal delo Sokola Braslovče. Počastil je spomin blagopokojnega Viteškega kralja Ujedinitelja, izrekel zvestobo in vdanost Nj. Vel. kralju Petru II., Kraljevskemu domu ter prečital poslane udanostne brzojavke. Kar so navzoči sprejeli z navdušenim

odobranjem. Savezni in župni dele-gat br. Tone Kurnik je čestital društvu in v lepem govoru povdarjal delo in moč braslovčkega Sokola, ki je najmočnejša sokolska trdnjava v Sav. dolini. Br. Juro Toplak je nato razglasil izid dopoldanskih okrožnih tekem moške in ženske dece.

Sledil je telovadni nastop, ki je pokazal veličino in višek sokolske volje in vstrajnosti. Telovadni prostor s svojim ogromnim obsegom je jedva zadovoljil masi nastopajočih oddelkov. Ob navdušenem pozdravljanju je prikoral ženska deca in pokazala skupnost in lepoto prostih vaj. Na mah je zajela vsa srca gledalcev, ki so navduševali najmlajše Sokolice. Njim je sledila moška deca, ženski naraščaj in moški naraščaj, ki je zadel vse gledalce v izvajanju, saj so nastopili vsi v izvajanju kot en naraščajnik. Krivico bi delali, ako bi ločili posamezne oddelke, saj so vsi brezhibno izvajali telovadne točke. Sledila je orodna telovadba na vseh orodjih, nato so nastopile še članice in člani. Članice s palicami so izvajale vaje v najlepši skladnosti in vsaka pripomba bi bila krivična za nastopajoče. Isto velja za člane, ki so nastop zaključili s številom 96 nastopajočih članov. Tehnična izvedba je bila vzorna, saj je vodil ves telovadni nastop okrožni načelnik br. Juro Toplak in mu pomagal br. Resner Edo. Vsi nastopajoči oddelki so s tem nastopom pokazali moč in razmah Sokolstva v Sav. dolini ter pravilno pojmovanje Sokola Kraljevine Jugoslavije.

Po telovadbi se je razvila prijetna zabava, ki je nudila pravo sliko bratstva in prijateljstva Sokolstva v Savinjski dolini.

Iz naših župa

Javna vežba Sokolskog društva Beograd II. Sokolsko društvo Beograd II priredilo je u nedelju 6 ov. mes. javnu vežbu na svom letnjem vežbalištu u Gornjem gradu sa uspehom koji valja zabeležiti. Disciplina i red za sve vreme održavani su na zavidnoj visini, a vežbe svih odeljenja izvođene su sa tačnošću koja se retko postiže. To sve skupa udruženo i vidljivo izraženo pružalo je zaista jednu divnu sliku sokolske manifestacije.

U vežbama su uzele učešće sve kategorije članstva u velikom broju, a naročito je padao u oči broj muške (122) i ženske (110) dece. U rasporedu su bile zastupljene sve sletske vežbe i još neke druge sastavljene od strane tehničara-prednjaka ovog društva. Sve vežbe bile su vrlo dobro uvežbane a pojedina odeljenja pokazalasu odlične rezultate u preciznom radu.

Treba istaći i podvući zajedničku vežbu muškog i ženskog naraštaja mlađeg, koja se izdvajala od ostalih i svojom kompozicijom, lepotom i živahnosću. Uvežbanost ove lepe vežbe bila je na najvišem stepenu. Vežbači su radili lako i temperamentno. Isto tako odlikovale se i vežbe ženskog naraštaja preciznim izvođenjem i lakoćom. Interesantna je bila po svom sastavu zajednička vežba članova, članica, muškog i ženskog naraštaja. Već i samo nastupanje ovako velikog broja vežbača u jednoj vežbi jeste impozantno i izaziva prijatno uzbuđenje. A zatim to uzbuđenje raste kada otpočne ono originalno razvijanje — nastup za vežbu — i razvrstavanje vežbača u jednom životu i brzom tempu kao vihor. Posle tog razvrstavanja, koje je bilo kao neki uvod, vežbači zauzimaju svoja mesta i čekaju muziku pa da počnu sa radom. Vežba je sva u živim pokretima i hitrim prelazima. Redovi se protkivaju, menjaju položaje brzo i jednovremeno, vrste se spajaju i razdvajaju i slika se svakog trenutka menja i dobija nove oblike u bogatim kombinacijama. Svi vežbači ne vežbaju istu vežbu, već svaka grupa ima svoju naročitu a sve skupa čini jednu harmoničnu celinu. I ovaj

sastav brata Kovača osvojio je gledaoce. U vežbi članica ogledala se velika vežbačka rutina, izradenost pokreta i lako i spontano kretanje u svima delovima vežbe. One su vežbale tako reći igrajući se i postigle vidan uspeh. Treba napomenuti, da su dečje tačke izazvale opštu veselost i razdraganost i praćene sa uživanjem. Vežbe na spravama pokazale su da društvo raspolaže sa vrlo spremnim i odličnim vežbačima. Videli smo i olimpijske vežbe, koje su za nas nešto novo i strano. Sestre su pokazale jednu tehniku na visokom nivou. Vežbe su teške i u njima se vidi nešto, više-manje profesionalno. Na kraju pokazana je i vrlo lepa igra u „odbojci“, koju su odigrali s uspehom članovi ovog društva i Beograd I.

Tehničko voćstvo koje je vršilo pripreme i svesrdno se zalagalo da izvede ovu divnu priredbu raspolaže odličnom spremom i istrajnošću te zaslužuje javno priznanje. Obilna poseta i potpun uspeh ove javne vežbe daće još veći potstrek za dalja napredovanja.

Đ. B.

Prednjački ispit u župi Split. Dne 6, 7 i 8 maja o. g. održalo je načelništvo župe Split župske ispite. Ispitnu komisiju sačinjavali su načelnik župe brat Franjo Lotksi, kao predsednik, te braća: Čeda Mileusić, Milivoj Sredojević, Zvonimir Murat i dr. Ilija Rančić kao članovi komisije. Na ovim ispitima ispitna komisija proglasila je s ocenom „odlično sposobna“ sestru Blanku Lotksi iz Splita, a s ocenom „sposoban“ za prednjake braću Nika Mladinića iz Milne, Miću Rubešu iz Makarske i Stjepana Miloša iz Starigrada.

Pred istom komisijom održan je i društveni prednjački ispit, koji su položili: s ocenom „odlično sposoban“ brat Lovro Popović iz Supetra i sestra Danila Šafranko iz Splita, a s ocenom „sposoban“ za prednjakog pomoćnika braća: Duje Buj, Kruno Grčić, te sestra Nada Kačić, svi iz Splita, brat Jure Miličić iz Hvara i sestra Draga Antunović iz Makarske.

Sokolsko logorovanje na Ivančici. I-nicijativom tehničkog odbora Sokolske župe Varaždin priređen je na Duhove izlet članstva i naraštaja na goru Ivančicu (1.060 m). Već nekoliko dana prepošle su prve dve grupe članova, članica i naraštajaca preko Ivanca sa šatorima naraštajskog oteka društva Varaždin. Na Duhove ujutro došli su i treća i četvrta grupa, jedna preko Ivanca, a druga preko Zajezde. Ukupno se je sakupilo 46 članova, članica i naraštajaca društva Varaždin i Čakovec te čete Budinščina. Tada su priređena dva manja izleta na Legesečine i Beline, odakle se pružaju divni vidici na celo Zagorje, dravsku dolinu i susednu Sloveniju. Prekrasno vreme, sunce, čisti šumski zrak, život pod šatorima uz logorsku vatru, sve je to uticalo na odlično raspoloženje i zadovoljstvo braće i sestara. U redu, bez ikakvih nezgoda, vratili su se zatim izletnici na duhovski ponedeljak naveče zadovoljni svojim kućama.

Sokolska četa Vratšinec priredila je dne 30 maja o. g. svoj 10. godišnji javni nastup na lepom letnjem vežbalištu kraj Sokolskog doma, koji je četa sagradila prošle godine. Pre nastupa prošla je mestom sokolska povorka, predvođena sokolskom glazbom iz Varaždina. U selu pozdravila je Sokole seljanka Marija Žganec, okitivši sokol-

ski barjak kitom cveća. Na vežbalištu sakupilo se je mnogo seljaka, koji su s oduševljenjem pratili vežbe. Nastupila su muška i ženska deca (76), muški naraštaj (49), članovi (20) te dve vrste na spravama. Pred sakupljenim članstvom pozdravio je prisutne starešina čete Vratšinec brat Ivan Novak, a zatim je govorio starešina župe brat Belčić, istaknuvši važnost Sokolstva za naš narod. Nakon uspele javne vežbe, kojoj je osim društava Varaždin i Čakovec te četa Senkovec i Sivica prisustvovalo i članstvo društva Donja Lendava, razvila se lepa narodna zabava.

Sokolska četa Pribislavec. Naraštaj ove čete (ž. Varaždin) priredio je na Duhove izlet u Lepoglavu, Bednju, Trakošćan i na Ravnu Goru. Izlet je bio dobro organizovan pa je sve prošlo u najboljem redu. Bratska Sokolska četa Bednja primila je izletnike na pravi sokolski, bratski način. Osobito su se za izletnike brinuli načelnik bednjanske čete brat Ivo Šoš i bednjanski naraštajci. Posle upoznavanja bio je priređen zajednički ručak pod slovenskom lipom. U Trakošćanu izletnici su razgledali sve što ih je zanimalo, da se nakon toga vrate braći u Bednju na spavanje. Drugog dana pošlo se na Ravnu Goru. Na stani u Lepoglavi izletnici su se oprostili s braćom iz Zagorja i zadovoljni vratili se u Međimurje.

S. T.

Okrožni sokolski nastop u Vojniku. Celjsko sokolsko okrožje priredi 20. junija ob 3. uri popoldne javni telovadni nastop vseh oddelkov na letnem telovadišču Sokolskega društva v Vojniku. Dopoldne, ob 8 uri okrožne tekme moške in ženske dece iz vseh društev celjskega okrožja. Po telovadnem nastopu bo prosta zabava na vrtu br. Špessa. Čisti dobiček je namenjen izključno za zgraditev sokolskega doma v Vojniku, katerega začne graditi društvo že naslednji mesec. — Bratje in sestre iskreno in bratsko vabljeni! Zdravo!

Sokolsko društvo Indija održalo je dana 30 maja o. g. na igralištu „Karađorđe“ svoj redovni godišnji javni čas. Kao gosti su učestvovala bratska Sokolska društva: Stara Pazova i Ruma i čete Putinci i Golubinci. U porovci je učestvovalo oko 350 Sokola, a vežbalo je oko 260 pripadnika svih kategorija. Sve su kategorije izvele svoje vežbe vrlo dobro, pa je izaslanik tehničkog odbora župe Beograd, brat Maksimović, bio potpuno zadovoljan. Odziv jugoslovenskog dela građanstva bio je dobar, što svedoči, da Sokolstvo u tome delu građana uživa simpatije. Uveče je u sokolani priređeno sokolsko veče, koje je bilo dobro posećeno i koje je uspeo. — **P. L.**

Osnivanje nove čete Zlatna Greda. Na poljoprivrednom okružju državnog dobra Belje, zvanom „Zlatna Greda“ kod Kneževih Vinograda, vodi se živa akcija za osnivanje sokolske čete. Sokolski rad je već otpočeo, te se vežba s decom i članovima. Osnivačka i konstituisajuća skupština održaće se 20 juna ove godine.

Malí oglasi

Učitelja limene glazbe, koji sv'ra kor-netu, violinu i glasovir potrebuje Sokolsko društvo u Hvaru. Plata i nastup prema dogovoru. Ponude slati na upravu Sokolskog društva Hvar.

Sokoli!

Poslužujte se sa sokolskim odorama, vežbovnim kao i ostalim sokolskim potreštinama kod bratske radnje

BRANKO PALČIĆ

ZAGREB, Kr. Marije 6

BEOGRAD, Balkanska 22

jer dobijete propisnu i solidnu izradbu, dobru i jeftinu robu.

Tražite besplatni cenik!